

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de partea vătămată Grajdan Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Lachi Ionela XXX, născută la XXX, originară și domiciliată în XXX, str. XXX, ap. XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 11.09.2014-15.05.2015 (*instanța de fond*);
2. 28.07.2015-27.10.2015
07.04.2016-09.02.2017 (*instanța de apel*);
3. 26.01.2016-15.03.2016
03.05.2017-15.08.2017 (*instanța de recurs*).

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 mai 2015, Lachi Ionela XXX a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

S-a dispus respingerea, ca nefondată, a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Grajdan Veaceslav.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Lachi Ionela XXX a fost pusă sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru faptul că, la data de 08 martie 2014, în jurul orei 13:20, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. XXX, str. XXX, prin înșelăciune și abuzând de încrederea lui Grajdan Veaceslav, sub pretextul efectuării pozelor unor bijuterii din locuința sa, a cerut și a primit de la Grajdan Veaceslav aparatul de fotografiat de model "Nikon D800", în valoare de 3050 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituia suma de 41661,78 lei, un obiectiv de model "Nikkor 85mm f/1.4g", în valoare de 2100 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituia suma de 28685,16 lei, un obiectiv de model "Nikkor 28mm f/1.8g" în valoare de 850 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituia suma de 11610,66 lei, un stick de model "Transcend 128GB TS128GCF1000" în valoare de 450 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituia suma de 6146,82 lei și o geantă pentru aparatul de fotografiat de model "Lowepro Event Messenger 150", în

valoare de 100 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituia suma de 1365,96 lei, pe care ilegal le-a însușit, cauzându-i astfel lui Grajdan Veaceslav o daună materială în proporții mari, în sumă totală de 89470,38 lei.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Lachi Ionela au fost încadrate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții mari.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lachi Ionela să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- concluziile primei instanțe privind achitarea inculpatei sunt greșite, deoarece probele acumulate de către organul de urmărire penală și examinate de către instanța de judecată, în ședințele de judecată a fost pe deplin confirmată vina acesteia;

- prima instanță neîntemeiat a apreciat critic declarațiile părții vătămate, deoarece ultima a depus declarații consecvente atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată;

- instanța de judecată eronat a ajuns la concluzia că înregistrările audio a convorbirilor efectuate de către partea vătămată nu pot fi considerate ca probe, fiind obținute fără respectarea prevederilor legale ce țin de interceptarea comunicărilor audio potrivit art. 132/2 alin. (1) pct. 1) lit. c) și art. 132/9 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, totodată prima instanță neîntemeiat a respins ca fiind nefondată, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat, astfel încălcând prevederile art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală.

3.2. Partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lachi Ionela să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

În motivarea cererii depuse apelantul a invocat motive similare cu cele invocate de procuror.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță a pus la baza sentinței probele la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură, fiind asigurate cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor sale.

Instanța de apel a conchis că inculpata, pe tot parcursul procesului penal, inclusiv și în ședința de judecată, a respins învinuirea, motivând că nu se consideră vinovată de săvârșirea infracțiunii incriminate, prezentând explicații. Astfel, versiunea ei nu a fost combătută prin probe prezentate de partea acuzării, totodată sentința cuprinzând și descrierea circumstanțelor cauzei constatate de prima instanță, cu indicarea temeiului de achitare a inculpatei și a motivelor pentru care probele aduse în sprijinul acuzării au fost apreciate critic.

Totodată, verificând suplimentar probele prezentate de către părți, și anume procesul-verbal de constatare din 31 martie 2014 (f.d. 19-24, v. I), ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Grajdan Veaceslav (f.d. 6-13, v. I), procesul-verbal de percheziție din 08 iulie 2014 (f.d. 47-48, v. I), procesul-verbal de audiere a martorului Lachi Alexandrina din 08 iulie 2014 (f.d. 49, v. I), procesul-verbal de audiere a martorului Boiarciuc Vladlen din 10 iulie 2014 (f.d. 50, v. I), procesul-verbal de examinare a obiectului din 18 august 2014 (f.d. 55, v. I), procesul-verbal de examinare a obiectului din 07 august 2014 (f.d. 56-58, v. I), precum și alte mijloace materiale de probă (f.d. 14, 59, v. I), instanța de apel a susținut concluziile instanței de fond, considerând că aceasta just a statuat asupra netemeinicii învinuirii, totodată considerând că argumentele apelanților erau fondate pe presupuneri, lipsite de careva suport probatoriu întru demonstrarea prezenței obiectului infracțiunii și a intenției inculpatei de a însuși bunurile părții vătămate prin escrocherie.

Totodată, instanța de apel a apreciat temeinicia concluziilor instanței de fond, expuse asupra înregistrărilor audio a convorbirilor telefonice efectuate de către partea vătămată și care se refereau la necesitatea respingerii acțiunii civile înaintate de ultima.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- vina inculpatei a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate, ce coroborează cu conținutul proceselor-verbale de examinare a obiectelor din 07.08.2014 și 18.08.2014;

- instanțele de judecată nu au ținut cont de declarațiile martorului Lachi Alexandrina, depuse în cadrul urmăririi penale și neîntemeiat au reținut la baza hotărârilor adoptate doar declarațiile inculpatei, apreciind critic declarațiile părții vătămate, deși acestea erau consecvent expuse atât la urmărirea penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești;

- instanțele de judecată eronat au ajuns la concluzia că înregistrările audio a convorbirilor telefonice, efectuate de către partea vătămată, nu pot fi considerate ca probe, fiind obținute fără respectarea prevederilor legale ce țin de interceptarea comunicărilor audio potrivit art. 132/2 alin. (1) pct. 1) lit. c) și art. 132/9 alin. (1), (2) Cod de procedură penală;

- la adoptarea deciziei, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prima instanță, la rândul său, a indicat în partea descriptivă a sentinței că motivul de achitare a inculpatei constă în lipsa în acțiunile ei a elementelor constitutive ale componentei de infracțiune, iar în partea dispozitivă a sentinței, în mod contradictoriu, s-a dispus achitarea inculpatei pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

5.2. Partea vătămată, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând motive similare celor expuse de procuror.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2016 au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că prevederile legale privind judecarea apelului, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu puteau fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Sub acest aspect, instanța de recurs a menționat că hotărârile judecătorești adoptate în cauză trebuiau să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite verificarea corespunderii lor cu prevederile legale. Instanța de recurs a statuat că nu doar omisiunea motivării unei hotărâri, ci și motivarea insuficientă sau în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare, fiind o omisiune ce constituie un viciu de procedură.

Analizând conținutul deciziei atacate în raport cu învinuirea adusă inculpatei, în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, instanța de recurs a considerat că instanța de apel, la rândul său, nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, la baza deciziei adoptate fiind reținute probe ce nu coroborează între ele.

Suplimentar, instanța de recurs a ținut să menționeze că conform art. 60 alin. (3) Cod de procedură penală, partea vătămată dispune de dreptul să prezinte documente și alte mijloace de probă pentru a fi anexate la dosarul penal și cercetate în ședința de judecată, în acest context considerând că instanța de apel nejustificat a respins proba privind interceptările telefonice efectuate de către partea vătămată, or conform art. 60 Cod de procedură penală, părțile au dreptul să prezinte probe, iar dacă instanța decide asupra inadmisibilității sau admisibilității acestora, urmează să efectueze în acest sens o apreciere, conducându-se în strictețe de legea penală.

În acest context, instanța de recurs s-a referit la prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală și a invocat expunerile doctrinare, care remarcă faptul că verificarea probelor reprezintă o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor acumulate, coroborarea lor cu alte probe, precum și stabilirea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de legislația procesual-penală și se efectuează la toate etapele procesului penal, fiind supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Instanța de recurs a statuat că aprecierea probelor reprezintă unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Analiza probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv, exprimând atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta.

Totodată, instanța de recurs a reținut că la judecarea apelului, instanța de apel urma să stabilească, cercetând probele prezentate sau după caz solicitând părții vătămate sau organelor abilitate să prezinte noi probe, dacă partea vătămată a avut în proprietate sau nu aparatul de fotografiat, modelul acestuia, anul producerii, anul procurării, starea procurării (nou sau de mâna a doua), modelul obiectivelor și caracteristicile acestora etc., stabilind prețul

cu care au fost procurate, aceasta jucând un rol de importanță la calificarea acțiunilor, va ajunge la concluzia asupra vinovăției inculpatei.

Totodată, instanța de recurs a constatat că la pronunțarea sentinței de achitare, menținută fără modificări de către instanța de apel, în partea descriptivă, prima instanță a concluzionat asupra necesității achitării inculpatei din motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii, iar în partea dispozitivă, inculpata a fost achitată pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. În mod corespunzător, instanța de recurs a considerat că la judecarea cauzei în ordine de apel această chestiune nu a fost suficient analizată pentru a fi apreciată corespunzător, fiind comisă o eroare ce nu putea fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, potrivit recursului declarat, instanța de recurs a reținut netemeinicia temeiului pentru recurs, prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocat de partea vătămată, reieșind din considerentul că inculpata a fost achitată.

Din constatările efectuate, instanța de recurs a conchis că decizia instanței de apel urma a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din motivul prezenței erorilor de drept ce nu puteau fi corectate la etapa judecării recursurilor ordinare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, pronunțată integral la 24 martie 2017, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțată o nouă hotărâre, conform căreia Lachi Ionela, învinuită în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, a fost achitată pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

7.1. În motivarea soluției adoptate, ținând cont de indicațiile instanței de recurs și vederea stabilirii faptului dacă partea vătămată a avut în proprietate sau nu aparatul de fotografiat și alte obiecte, instanța de apel a dispus audierea martorului acuzării, Ciumaș Maxim, care a declarat că a fost în China, de unde a cumpărat un aparat foto, două obiective și un stick de memorie, în sumă de aproximativ 6500 dolari, însă nu a păstrat bonul fiscal, indicat că Grajdan Veaceslav i-a transmis suma necesară pentru procurarea bunurilor.

Statuând asupra declarațiilor părții vătămate și ale martorului Ciumaș Maxim, instanța de apel a considerat că acestea nu puteau fi reținute sub aspectul pertinentei și concludenței lor, deoarece nu se bazau pe careva înscrisuri, astfel având un caracter declarativ. În acest sens, constatând că din declarațiile lui Grajdan Veaceslav și cele ale martorului Ciumaș Maxim a rezultat că ultimul ar fi procurat pentru partea vătămată aparatul de fotografiat, obiective pentru aparatul foto și un stick de memorie, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei nu a fost anexat nici un act care ar confirma achiziționarea bunurilor menționate sau careva documente tehnice ale aparatului de fotografiat și ale obiectivelor pentru acesta.

Astfel, reieșind din circumstanțele constatate, instanța de apel s-a considerat în imposibilitate de a constata dacă partea vătămată era proprietarul obiectelor materiale pe care susținea că inculpata le-a însușit, totodată fiind imposibilă stabilirea certă a modelului aparatului de fotografiat, a anilor de producere și procurare a acestuia, a stării la momentul procurării (nou sau de mâna a doua), precum și a modelului obiectivelor pentru aparatul de

fotografiat și caracteristicile acestora, or partea acuzării nu a făcut referire la o careva probă care ar indica expres asupra acestor chestiuni.

În același context, instanța de apel a considerat că prețul cu care au fost procurate bunurile menționate nu putea fi stabilit prin declarațiile părții vătămate sau ale martorului Ciumaș Maxim, deoarece partea acuzării nu a administrat careva înscrisuri pertinente și concludente care să certifice prețul acestora. În legătură cu acest fapt, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 210 Cod civil, potrivit cărora actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice trebuie să fie încheiate în scris, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește suma 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului, precum și la prevederile art. 211 Cod civil, potrivit cărora nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Reținând că valoarea bunurilor care se pretindea că au fost însușite de inculpată, conform declarațiilor părții vătămate, constituia 89470,38 lei, instanța de apel a concluzionat asupra nerespectării formei scrise a actului juridic pentru procurarea obiectelor menționate, deoarece valoarea tuturor bunurilor depășește 1000 lei.

Instanța de apel a reținut că în ședința de judecată au fost anexate la materialele cauzei penale, de către partea vătămată, imagini ale cutiilor de la aparatul de fotografiat „Nikon D800”, a pașaportului „Nikon D800”, a obiectivului „Nikkor 28 mm f/1.8g”, a pașaportului obiectivului „Nikkor 28 mm g/1.8g”, a obiectivului „Nikkor 85 mm f/1.4g”, a pașaportului obiectivului „Nikkor 85 mm f/1.4g”, a cutiei stick-lui „Compact Flash Transcend 128 GB”, însă informația pe care o comportau imaginile respective nu putea fi reținută, deoarece nu reflecta anume acele obiecte care ar fi fost în proprietatea părții vătămate, or astfel de informații sunt caracteristice unor asemenea obiecte de fotografiat, fiind imposibilă individualizarea lor.

Instanța de apel a reținut că atât la urmărirea penală, cât și în instanța de fond, partea vătămată declarase că fotografia cu imaginea inculpatei, plasată pe pagina ei de pe rețeaua de socializare „Facebook”, a fost efectuată cu fotoaparatul „Nikon D800”, care a fost sustras de la el, însă conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 908 din 13 ianuarie 2015, s-a stabilit că aceste declarații nu erau veridice, or fotografia a fost realizată cu un alt fotoaparat, și anume „Fujifilm X-E2”.

În continuare, instanța de apel a constatat că declarațiile părții vătămate nu puteau fi reținute și puse la baza unei sentințe de condamnare, nefiind pertinente și concludente, or nu puteau fi verificate în coroborare cu alte probe administrate la cauza penală, caracterul celor declarate de către partea vătămată fiind unul subiectiv, or anterior s-a aflat în relații de prietenie cu inculpata, care între timp au devenit tensionate, fapt care nu a fost negat de partea vătămată.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele părții acuzării, și anume că declarațiile părții vătămate s-ar confirma prin cele ale martorului Lachi Alexandrina, care au fost depuse la faza de urmărire penală, deoarece martorul dat este sora inculpatei, iar în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond dânsa a refuzat să depună declarații.

Așadar, instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 371 Cod de procedură penală s-a dispus eliberarea martorului Lachi Alexandrina de obligația de a depune

declarații, or conform art. 371 alin. (3) Cod de procedură penală, nu s-a putut da citirii declarațiilor martorului care a fost eliberat prin lege de a face declarații, precum și nu puteau fi reproduse nici înregistrările audio sau video ale declarațiilor sale. În același context, instanța de apel a apreciat critic argumentele părții acuzării, precum că martorul Lachi Alexandrina a fost influențată de apărătorul inculpatei întru refuzul de a depune declarații, din motiv că refuzul de a da declarații împotriva rudei apropiate – inculpata Lachi Ionela fiind sora martorului, este un drept prevăzut de art. 90 alin. (11) Cod de procedură penală, iar acest refuz nu poate fi condiționat sau interpretat în defavoarea inculpatei.

Referindu-se la argumentele părții acuzării, precum că instanța de fond nejustificat a omis să rețină pertinenta declarațiilor părții vătămate în coroborare cu înregistrările audio a convorbirilor, instanța de apel le-a apreciat critic, deoarece s-a constatat că înregistrările respective au fost efectuate contrar prevederilor legale ce reglementează interceptarea și înregistrarea comunicărilor audio, și anume celor de la art. 132/2 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, care stabilesc că în vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor, interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor *se efectuează cu autorizarea judecătorului de instrucție*, ceea ce în speță nu a avut loc.

Astfel, instanța de apel a notat că admiterea acestei probe, luând în considerare modul în care a fost dobândită, ***ar constitui o încălcare a prevederilor art. 8 CoEDO, care stipulează că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.*** Suplimentar, menționând prevederile art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, conform cărora încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act, instanța de apel a apreciat ca fiind lovită de nulitate proba respectivă.

Referindu-se la procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.08.2014, prin care a fost examinată informația de la operatorul de telefonie mobilă SA “Moldcell”, privind apelurile telefonice efectuate de pe cartelele SIM cu nr. 079595050, 076773333, 078190127 și IMEI–urile telefoanelor mobile în care au fost introduse aceste cartele SIM, instanța de apel a constatat că acesta nu confirmă învinuirea incriminată inculpatei, or din informațiile date rezulta doar că între numărul 079595050, care aparținea lui Grajdan Veaceslav și numărul 078190127, care aparținea inculpatei Lachi Ionela, au fost efectuate apeluri telefonice, inclusiv și la data de 08.03.2014, precum și că la această dată ambii abonați au fost înregistrați în aceeași rețea, iar atât partea vătămată, cât și inculpata au declarat că s-au aflat în relații apropiate, iar la data de 08.03.2014 s-au întâlnit în apropierea clădirii „Casa Modei”, din sectorul Centru, mun. Chișinău.

În acest sens, instanța de apel a constatat că partea acuzării nu a demonstrat legătura directă dintre cele reținute prin procesul-verbal menționat și învinuirea ce i s-a încredințat inculpatei, în contextul în care nu s-a demonstrat că partea vătămată avea în proprietate, la data comiterii infracțiunii potrivit rechizitoriului, obiectele materiale care se invocă că au fost înșușite de inculpată.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că în rezultatul percheziției efectuate de către organul de urmărire penală la domiciliul lui Lachi Ionela, nu au fost depistate careva obiecte

din cele care Grajdan Veaceslav declarase că i-ar fi fost sustrate, fapt ce a fost confirmat prin procesul-verbal de percheziție din 08.07.2014.

În concluzie, instanța de apel a considerat se că în acțiunile inculpatei Lachi Ionela nu s-a constatat existența faptei infracționale prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, or partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și concludente, care apreciate conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, ar demonstra dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, totodată fie prezentând dubii rezonabile de veridicitate, fie fiind dobândite în afara cadrului legal de instrumentare a cauzei penale de învinuire a lui Lachi Ionela.

Referindu-se argumentele apelanților privind soluționarea acțiunii civile, instanța de apel a constatat că partea vătămată nu a înaintat o acțiune civilă în conformitate cu art. 219-221 Cod de procedură penală. În acest context, instanța de apel a menționat că persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

8.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, depus la 13 aprilie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- vina inculpatei a fost dovedită pe deplin, iar instanțele de fond și de apel eronat au statuat asupra necesității achitării inculpatei;

- prin argumentele invocate în decizia atacată, instanța de apel a efectuat o reiterare a dispozițiilor din hotărârile anterioare adoptate la caz, fără să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, fără a aprecia probele conform criteriilor de concludență, relevanță și veridicitate, în particular declarațiile martorului Ciumaș Maxim și înscrisurile prezentate de partea vătămată, astfel persistând o stare de incertitudine și neclaritate cu privire la soluția adoptată;

- instanța de apel eronat a ajuns la concluzia, că înregistrările audio a convorbirilor efectuate de către partea vătămată nu pot fi considerate ca probe, fiind obținute fără respectarea prevederilor legale ce țin de interceptarea comunicărilor audio potrivit art. 132/2 alin. (1) pct. 1) lit. c) și art. 132/9 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

8.2. Partea vătămată Grajdan Veaceslav, depus la 13 aprilie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- în cazul în care instanța de apel nu era de acord cu aprecierea probelor de către procuror sau de către instanța de fond și a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatei, ea urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe.

Această condiție legală a fost neglijată de instanța de apel, motivarea soluției fiind viciată de o apreciere incorectă și formală, de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, în decizie nefiind indicat nici un motiv bazat pe probe, care să sprijine

concluzia referitoare la faptul că în acțiunile inculpatei nu ar fi prezente elementele infracțiunii, săvârșirea căreia i-a fost imputată.

- menționând că versiunea inculpatei nu a fost combătută prin probele prezentate de partea acuzării și că sentința cuprinde descrierea circumstanțelor cauzei și enunțarea temeiului pentru achitarea inculpatei, cu indicarea motivelor pentru care se resping probele aduse în sprijinul acuzării, instanța de apel a adoptat o soluție nemotivată, or vinovăția inculpatei a fost confirmată pe deplin, și anume prin declarațiile părții vătămate și ale martorului Lachi Alexandrina, conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 18.08.2014 și informația de la operatorul de telefonie mobilă SA "Moldcell";

- instanța de apel incorect a ajuns la concluzia că, nu a fost dovedit scopul comiterii faptei, și anume pentru ce au fost utilizate bunurile sustrase, precum și nu s-a dovedit că inculpata avea un interes deosebit față de tehnica de genul dat, nici pentru ce scop să fotografieze bijuteriile, nici chiar existența ultimelor în posesia inculpatei Ionela Iachi. Sub acest aspect, recurentul indică că instanța de apel nejustificat a ajuns la concluzia că organul de urmărire penală nu a stabilit nici starea materială a inculpatei, care posibil să fi fost un element determinant, totodată din comportamentul și atitudinea inculpatei fiind cert că provine dintr-o familie înstărită, iar de bunurile străine sau alte surse de venit nu avea nevoie, circumstanțe care trezesc dubii rezonabile în privința imparțialității instanței de apel;

- instanța de apel a indicat în partea descriptivă a deciziei că motivul achitare a inculpatei constă în lipsa în acțiunile ei a elementelor constitutive ale componentei de infracțiune, iar în partea dispozitivă a deciziei, în mod contradictoriu, s-a dispus achitarea inculpatei pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Astfel, în opinia recurentului, nu este cert motivul dispunerii achitării inculpatei;

- instanța de apel s-a limitat la descrierea formală a prevederilor art. 7, 75 Cod penal, fără a face referire la argumentele apelantului, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, care stabilesc că sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel.

9. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Colegiul penal constată că motivul principal invocat de recurenți vizează critica aprecierii probelor de către instanța de apel. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a menționa că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu

se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurenților în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile. În același context, Colegiul penal constată că temeiurile pentru recurs invocate de recurenți, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția nu și-au găsit confirmare în prezenta cauză*, fiind invocate nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor, cu mențiunea asupra faptului că instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător probele la care apelanții s-au referit în cererile depuse.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus detaliat asupra motivelor invocate în apelurile declarate, statuând asupra acestora prin constatările care au fost reflectate la pct. 7.1. al prezentei decizii. În particular, cu referire la argumentele invocate de procuror, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel s-a expus motivat asupra necesității respingerii unei probe, sub aspectul nerespectării prevederilor legale ce țin de interceptarea și înregistrarea comunicărilor audio, asupra aprecierii critice a înscrisurilor prezentate de către partea vătămată, care în opinia sa ar demonstra că este proprietarul bunurilor în litigiu, precum și asupra aplicării normelor de drept civil ce țin de situațiile când este necesară întocmirea în scris a actului juridic și care reglementează efectele legale în urma nerespectării formei scrise a actului juridic.

Luând în considerație constatările instanței de apel efectuate în urma aprecierii probelor, precum și abordarea separată a fiecărui argument al apelanților, ***cu aprecierea critică a acestora în partea în care prezentau dubii ce nu puteau fi înlăturate***, Colegiul penal susține concluziile din decizia atacată și ține să reitereze că, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, ***concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului***, aceste prevederi găsindu-și reflectare în cauza penală în privința inculpatei Lachi Ionela.

Totodată, Colegiul penal consideră necesară respingerea argumentului invocat de partea vătămată, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care se susține că *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, și anume sub aspectul incertitudinii temeiului de achitare al inculpatei. Studiind decizia atacată, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a reținut prezența în cauză a temeiului de achitare – nu s-a constatat existența faptului infracțiunii, la care s-a referit în partea descriptivă a deciziei (f.d. 148, 153, 154, pct. 7.3 și 8.1 din decizia atacată, vol. II) și în baza căruia a dispus achitarea inculpatei, făcând trimitere la acesta în dispozitivul hotărârii (f.d. 140, 155, vol. II).

Suplimentar, Colegiul penal lărgit va respinge invocarea părții vătămate privind încadrarea juridică greșită a faptei săvârșite de inculpată, or recurentul a invocat temeiul de recurs respectiv fără a-și susține în continuare poziția prin careva argumente, totodată fiind necesară respingerea criticilor recurentului asupra operațiunii de individualizare a pedepsei, or prin soluția adoptată instanța de apel a dispus achitarea inculpatei.

Generalizând asupra celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că temeiurile pentru recurs, invocate în cererile depuse, nu și-au găsit confirmare, alte argumente ale recurenților fiind neîntemeiate, precum și nefiind atestate alte erori de drept care, examinate din oficiu, ar impune necesitatea casării deciziei instanței de apel. Din aceste motive, Colegiul penal lărgit va respinge recursurile, ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

10. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de partea vătămată Grajdan Veaceslav, în cauza penală în privința lui *Lachi Ionela XXX*, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Nadejda Toma